

Faculteit Bedrijf en Organisatie

JavaScript frameworks voor webapps: een vergelijkende studie

Jef Braem

Scriptie voorgedragen tot het bekomen van de graad van professionele bachelor in de toegepaste informatica

Promotor:
Tom Antjon
Co-promotor:
Kristof Van Miegem

Instelling: —

Academiejaar: 2017-2018

Tweede examenperiode

Faculteit Bedrijf en Organisatie

JavaScript frameworks voor webapps: een vergelijkende studie

Jef Braem

Scriptie voorgedragen tot het bekomen van de graad van professionele bachelor in de toegepaste informatica

Promotor:
Tom Antjon
Co-promotor:
Kristof Van Miegem

Instelling: —

Academiejaar: 2017-2018

Tweede examenperiode

Woord vooraf

Voor u ligt de bachelorproef 'JavaScript frameworks voor webapps: een vergelijkende studie'. In deze studie vergelijk ik drie verschillende JavaScript frameworks. Ik heb dit onderwerp gekozen in het kader van mijn afstudeerrichting toegepaste informatica aan de HoGent campus Aalst. Tot en met mei 2018 heb ik gewerkt en geschreven aan deze proef.

Het onderwerp voor deze bachelorproef heb ik zelf gekozen. Sinds dit jaar is mijn interesse in JavaScript frameworks zeer versterkt. We hebben in het vak webapps uitgebreid het framework Angular besproken. Na enkele weken bleek dit vak mij sterk te interesseren. Dit was ook de aanzet om dit onderwerp te kiezen.

Deze interesse was ook de reden waarom ik een stageplaats in verband met het web gekozen heb. Ik heb tijdens deze periode stage gelopen bij Codifly en heb daar gewerkt in React. Door met deze technologie te werken in de werkomgeving is mijn interesse enkel gestegen.

In de eerste plaats wil ik mijn promotor Tom Antjon bedanken voor al het geduld in deze periode. Daarnaast wil ik ook mijn co-promotor Kristof Van Miegem bedanken voor al zijn enthousiasme en inzet. Ten slotte wil ik al mijn klasgenoten bedanken die mij geholpen hebben tijdens deze proef. Het zei om vragen te beantwoorden of mijn teksten na te lezen.

Samenvatting

JavaScript is al vele jaren een belangrijk onderdeel van web development en is één van de meest gebruikte front-end programmeer talen voor het web. De laatste jaren zijn er veel JavaScript frameworks in opkomst gekomen. Hierdoor is er een grote verandering in hoe developers JavaScript gebruiken om web applicaties te bouwen. Deze proef heeft dus belang voor veel mensen.

Met de opkomst van al deze JavaScript frameworks wordt je als developer overspoeld met opties om je applicatie in te maken. Dit is een van de belangrijkste redenen waarom deze proef uitgevoerd werd.

Deze proef probeert de belangrijkste pijlers van een framework te vergelijken met elkaar zoals performance, compatibiliteit, stabiliteit, security en nog anderen. Deze worden onderverdeelt in een theoretisch deel en een praktisch deel.

Inhoudsopgave

•		13
1.1	Probleemstelling	13
1.2	Onderzoeksvraag	14
1.3	Onderzoeksdoelstelling	14
1.4	Opzet van deze bachelorproef	14
2	Stand van zaken	15
2.1	JavaScript	15
2.1 2.1.1	•	
2.1.1	•	15
2.1.1	Historiek	15
2.1.1 2.1.2	Historiek	15 15

2.5	JavaScript Frameworks	18
2.5.1	Angular	19
2.5.2	Vue	22
2.5.3	React	25
2.5.4	Data binding	27
2.5.5	Application state	27
2.5.6	Vergelijking criteria	28
3	Methodologie	33
4	Onderzoek	35
4.1	Theoretisch onderzoek	35
4.2	Praktisch onderzoek	35
5	Conclusie	37
A	Onderzoeksvoorstel	39
A .1	Introductie	39
	Introductie State-of-the-art	39 40
A.2		40
A.2 A.2.1	State-of-the-art	40
A.2 A.2.1 A.2.2	State-of-the-art Wat zijn JavaScript frameworks?	40
A.2 A.2.1 A.2.2 A.3	State-of-the-art Wat zijn JavaScript frameworks?	40 40 40
	State-of-the-art Wat zijn JavaScript frameworks?	40 40 40 40

1. Inleiding

Zoals eerder in de samenvatting vermeld zijn JavaScript frameworks sterk gegroeid de voorbije jaren. Op dit moment zijn er tientallen frameworks in development. Niet elk framework is even efficiënt in taken uitvoeren die hiervan verwacht worden. Sommige frameworks hebben meer functionaliteit dan anderen, terwijl anderen gebruiksvriendelijker zijn voor de developer. In dit onderzoek zullen we deze verschillen proberen schetsen voor de drie populairste frameworks.

1.1 Probleemstelling

Met deze sterke opkomst van JavaScript frameworks is er een groot aanbod gekomen. Het voordeel van dit grote aanbod is dat er een geschikter framework gekozen kan worden voor een specifieke web applicatie. Het grote nadeel hiervan is dat de developer (bijna) nooit de moeite doet om het meest geschikte framework te kiezen. Meestal zal deze keuze gebaseerd worden op persoonlijke voorkeur of ervaring met een bepaald framework. In deze proef proberen we te achterhalen welke voordelen en nadelen bepaalde frameworks hebben. De personen die een meerwaarde aan deze proef zullen hebben zijn:

- web developers
- de JavaScript framework developers zelf.

1.2 Onderzoeksvraag

In dit onderzoek zullen we niet enkel performantie vergelijken maar ook pijlers zoals modulariteit, stabiliteit en nog anderen. Aan de hand van deze vergelijkingen proberen we een beter beeld te scheppen over de verschillen en gelijkenissen in deze frameworks. Welke JavaScript frameworks zijn het best resultaat gericht en development gericht?

1.3 Onderzoeksdoelstelling

Naar het einde toe van dit onderzoek proberen we een duidelijk beeld te kunnen scheppen van de verschillen en/of gelijkenissen tussen de verschillende frameworks die besproken worden. Het doel is niet om één framework als beste te beschouwen maar om de voor en nadelen van elk framework op te lijsten en te vergelijken.

1.4 Opzet van deze bachelorproef

De rest van deze bachelorproef is als volgt opgebouwd:

In Hoofdstuk 2 wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken binnen het onderzoeksdomein, op basis van een literatuurstudie.

In Hoofdstuk 3 wordt de methodologie toegelicht en worden de gebruikte onderzoekstechnieken besproken om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen.

in Hoofdstuk 4 wordt het theoretisch en praktisch onderzoek uitgevoerd en worden de resultaten weergegeven om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen.

In Hoofdstuk 5, tenslotte, wordt de conclusie gegeven en een antwoord geformuleerd op de onderzoeksvragen. Daarbij wordt ook een aanzet gegeven voor toekomstig onderzoek binnen dit domein.

2. Stand van zaken

2.1 JavaScript

In dit onderdeel zal ten eerste de historiek van JavaScript beschreven worden. Hierna zullen de eigenschappen van JavaScript ten opzichte van andere programmeer talen besproken worden.

2.1.1 Historiek

JavaScript is uitgevonden in 1995 bij Netscape Communications. Zij hebben ook de Netscape browser gemaakt. In die tijd was Java de populaire taal voor het web. Hierdoor hebben ze besloten om de syntax van JavaScript op die van Java te baseren. De eerste versie van JavaScript was onder de naam Mocha in 1995. Hierna werd deze hernoemd naar LiveScript. Ten slotte werd de taal verandert naar JavaScript eind 1995. JavaScript is gestandaardiseerd bij ECMA International. Deze gestandaardiseerde versie van JavaScript noemen we ECMAScript. Deze gedraagt zich hetzelfde in alle applicaties die deze standaard accepteren.

2.1.2 Eigenschappen

Het is een object georiënteerde en dynamisch getypeerde scripttaal die gebruikt word om webpagina's interactief te maken. Deze bevat een standaard bibliotheek van objecten zoals Array, Date en Math. Deze kunnen dan gebruikt worden om de browser en zijn Document Object Model te besturen. Javascript kan HTML elementen plaatsen en/of verwijderen, reageren op events zoals muisclicks, een formulier indienen en navigeren naar een andere

pagina.

JavaScript en Java zijn te vergelijken op sommige vlakken maar ook heel verschillend. JavaScript lijkt op Java omdat het dezelfde uitdrukking syntaxis gebruikt. Dit is de wijze waarop een combinatie van waarden, variabelen, operatoren en functies kan worden uitgedrukt. De verschillen worden vervolgens besproken.

Javascript is een dynamisch getypeerde taal. Dit betekend dat het type van een variabele nog niet gekend is bij de compileer tijd. JavaScript ondersteunt een runtime system dat een klein aantal data types ondersteunt. Deze zijn number, boolean en string. Hierdoor kan tijd bespaard worden bij het maken van een project. Elke variabele word gedeclareerd door var, let of const. Een groot nadeel van zo'n dynamisch getypeerde taal is dat je door typfouten bugs kan maken die zeer moeilijk op te sporen zijn. Daartegenover is Java een statisch getypeerde taal. Dit betekend dat bij Java alle types gekend zijn bij compileer tijd. Het voordeel hiervan is dat er een heleboel checks kunnen gedaan worden door de compiler, hierdoor komen veel triviale bugs niet voor.

JavaScript bied meer vrijheid ten opzichte van Java. Je moet niet elke variabele, klasse of methode declareren. Methodes kunnen niet publiek, privaat of beschermd zijn. Er is ook geen nood om interfaces te implementeren. Parameters en functie retourneerwaarden zijn ook niet expliciet getypeerd. Dit kan veel tijd besparen maar ook voor moeilijk te vinden bugs zorgen.

Java is klasse gebaseerd, objecten zijn onderverdeeld in klassen en instanties. Er bestaat en vaste hiërarchie door de klassen heen. Klassen en instanties kunnen niet dynamisch attributen of methoden toegevoegd krijgen. Anderzijds is JavaScript object georiënteerd. Dit betekent dat er geen verschil gemaakt word tussen types van objecten. Overerving is door middel van het prototype systeem. Attributen en methoden kunnen dynamisch aan objecten worden toegevoegd (Introduction_2018).

2.2 Frameworks

In dit onderdeel zal ik het uitgebreid hebben over wat een framework is en de componenten waaruit een framework bestaat.

Een software framework is een set methodes en klassen die ontworpen zijn om het werk van een developer te vereenvoudigen. Het is een abstractie van veel kleine componenten die herbruikbaar zijn waardoor veel tijd gespaard kan worden. Een framework legt ook meestal een bepaalde structuur op bij de developer om de code te implementeren. Dit is goed voor consistente code en zorgt voor minder bugs. Er zijn meerdere onderdelen waaruit een framework kan bestaan en deze worden nader besproken (Clifton, 2003) (Eskelin, 2001).

Wrapper functie Een wrapper is een methode om één of meerdere functies te versimpelen, consistentie te geven en/of functionaliteit toevoegen. Een wrapper past het bestaande

gedrag aan en zal de functionaliteit niet compleet veranderen.

Architecturen Een architectuur is een stijl dat specifieke ontwerp patronen gebruikt. Een framework heeft een patroon nodig. Meestal ondersteund een framework het gebruik van meerdere ontwerp patronen. Dit patroon zorgt ervoor dat je een herbruikbare structuur maakt in je project. Eenmaal je een patroon gebruikt is het (bijna) onmogelijk om hier van af te stappen of je moet een grote refactor doen van je hele project.

Methodologie Een methodologie is de manier waarop iets gedaan kan worden. De methodologie is hoe de interactie tussen dingen gebeurt. Hoe objecten met elkaar kunnen communiceren, hoe met persistentie aanneemt of hoe er gereageerd kan worden op user events.

2.3 Benchmarking

In dit deel zal de term benchmarking verder uitgelegd worden, wat er onder deze term verstaan word en wat deze proef ermee wil bereiken. Benchmarking heeft verschillende betekenissen volgens het Engelse woordenboek "Benchmark" (g.d.), enkele zijn hier opgesomd.

"De kwaliteit van iets meten door het te vergelijken met de geaccepteerde standaard."

"Een standaard om iets te meten of over iets te oordelen van hetzelfde type."

"Een bepaalde grens van kwaliteit dat kan gebruikt worden als standaard om andere dingen mee te vergelijken."

Benchmarking is een belangrijk onderdeel van de informatica wereld. Het word overal gebruikt van hardware benchmarks tot database performance benchmarks. Benchmarking tools zijn meestal één of meerdere programma's die de performance van een applicatie meten onder bepaalde condities. Het doel van zo'n benchmark is om een eerlijke vergelijking te maken tussen verschillende dingen. In deze proef zullen er benchmarks gebruikt worden om de performance van JavaScript frameworks te vergelijken.

2.4 MVC

Om de tests in deze proef zo gelijk mogelijk te laten verlopen zal elke applicatie het MVC (Model View Controller) ontwerp patroon zo goed mogelijk proberen hanteren. In dit onderdeel zal ik de basis van het Model-View-Controller patroon beschrijven.

Het Model View Controller patroon is een software architectuur stijl of ontwerp patroon gebruikt voor seperation of concerns. Alle business logica zal zich bevinden in de Con-

troller. Dit is gescheiden van de View. De data die weergegeven wordt bevind zich in een Model. Het patroon beheert de fundamentele werking en data van de applicatie. Het kan reageren voor requests voor informatie, antwoorden met instructies om de state aan te passen en zelfs observers waarschuwen in event-driven systemen. Naast het MVC patroon zijn er meerdere ontwerp patronen ontwikkeld zoals MVVM (model-view-view-model), MVP (model-view-presenter), MVA (model-view-adapter) en nog veel meer. Deze zullen we niet bespreken in deze proef. Het MVC patroon was veel populairder ten opzichte van deze patronen. Verder zullen we de onderdelen van MVC nog kort bespreken (Atwood, 2008) ("Model-View-Controller", 2014).

Model Ten eerste zal het model besproken worden. Het model definieert de vorm van de data die de applicatie gebruikt. Een model kan een object zijn maar kan ook uit meerdere objecten bestaan. Het model en wat de gebruiker waarneemt hebben meestal een één-opéén relatie. Een model is dus blind, dit betekend dat de model enkel instaat voor de data bij te houden wat er verder met de data gebeurd weet de model niets van. De daadwerkelijke opslag van data wordt door een database gedaan.

View Informatie wordt weergegeven aan de gebruiker via de view. De view doet geen bewerkingen of berekeningen en dient enkel en alleen om data weer te geven. De user kan op de view bepaalde componenten aanklikken dat events kan triggeren. Deze kunnen doorgezonden worden naar de controller.

Controller De controller kan events opvangen en hierop reageren. Meestal worden er dan bewerkingen uitgevoerd op waarden uit de model. De model word dan aangepast en hierdoor zal de view dan weer geupdate worden.

2.5 JavaScript Frameworks

In dit hoofdstuk gaan we alle gekozen JavaScript frameworks bespreken samen met hun basisprincipes. Daarna zal bij elk framework in detail besproken worden hoe het renderen gebeurt. Dit heeft namelijk een groot effect op performance.

JavaScript wordt alsmaar populairder met de toename aan frameworks en libraries die gemaakt worden. Voor dit project zijn er drie frameworks gekozen om te vergelijken. De gekozen frameworks zijn React, Angular en Vue. De reden waarom deze gekozen zijn, is omdat deze de drie 'populairste' frameworks zijn op dit moment. Hierdoor is er meer ondersteuning en vernieuwing door de community. Ten slotte word er op elk framework iets dieper ingegaan en meerdere basisbegrippen van elk framework worden besproken. Om te bepalen welke frameworks het populairste zijn werd er gekeken naar hoeveel sterren het framework heeft op GitHub (GitHub, g.d.).

2.5.1 Angular

Laatste versie: Version 6.0.2

Angular is een framework om applicaties te bouwen met HTML en Typescript. Angular zelf is ook geschreven in Typescript. De basis bouwstenen die Angular op dit moment aanbiedt zijn module, component en service. Alle informatie over deze basisprincipes komt uit de officiële documentatie van Angular ("Angular docs", 2018).

Module

Angular apps zijn modulair. Dit betekent dat de applicatie bestaat uit modules. Zo een module is een bouwsteen code die zich bezighoudt met een bepaald domein van de applicatie, een bepaalde workflow of een gerelateerd stuk code. In een module kan je componenten en services vinden. De scope van deze onderdelen is bepaald door deze module. Een module kan functionaliteit van een andere module importeren maar ook eigen functionaliteit exporteren. De module bepaald zelf welke functionaliteit het open stelt voor andere modules.

Module metadata Een module is een klasse met een @NgModule decorator. Deze decorator neemt 1 metadata object als parameter. Dit object zal de module beschrijven.

De belangrijkste attributen zijn de volgende:

- Declarations: Alle components, directives en pipes dat deze module bevat.
- Exports: Alles dat andere modules moeten kunnen importeren.
- Imports: Andere modules die nodig zijn voor deze module.
- Providers: Services worden hier gemaakt, ze worden beschikbaar voor de hele module. Je kan providers ook op component niveau aanmaken. Dit is meestal de voorkeur.
- Bootstrap: Dit is het algemene applicatie scherm. De root component. Deze moet in elke module als bootstrap property gezet worden.

Modules voorzien een compilatie context voor hun componenten. Tijdens de bootstrap wordt er voor elke module een root component aangemaakt. Hierin komen alle componenten van deze module. Een module kan een willekeurig aantal componenten hebben.

Component

Een component is een kleine bouwsteen op het scherm, meestal wordt dit een view genoemd. Een bouwsteen kan gaan van kleine dingen zoals knoppen, tot grotere gehelen zoals een form, een kalender of een lijst van items.

De taak van een component is om data weer te geven en acties van de gebruiker door te sturen. Hierdoor blijven componenten puur en eenvoudig. Data ophalen van de server, user input valideren en logica is de taak van services. Services worden later uitgelegd.

Je maakt een component met een klasse, hierin komt alle logica om met de view in te werken. Angular zorgt ervoor dat componenten gecreëerd, bijgewerkt en verwijdert worden. De app die je maakt kan hier gebruik van maken door in te springen op deze lifecycle hooks. Hier word later meer uitleg over gegeven.

Component metadata Een component is een klasse met een @Component decorator. Deze decorator neemt net zoals bij een module 1 metadata object als parameter.

De belangrijkste attributen van dit object zijn:

- Selector: Dit is een CSS selector. Een CSS selector zorgt ervoor dat een instantie van deze component in de template HTML word gestopt waar Angular een overeenkomstige tag vind. Als de tag 'app-button' is dan zal Angular op alle plekken waar '<app-button'>' staat deze component invoegen.
- TemplateUrl: Dit is het adres dat de component zal hebben ten opzichte van de module.
- Providers: Dit is een Array van services dat de component nodig heeft. Angular zal hierdoor weten welke instanties er nodig zijn om deze component aan te maken.

Component template The component template is geschreven in de template syntax. Op het eerste zicht ziet dit er gewoon uit als HTML. Hierbij zit er dan nog de Angular template syntax. Dit bestaat uit data binding, directives en pipes. Met data binding kan je data tonen, met pipes kan je data transformeren voor je ze toont en directives dienen om app logica toe te passen op de data die je toont.

Service

Een service is een bepaalde functie die een app nodig heeft om te draaien. Deze service heeft meestal 1 bepaald doeleind. Bijvoorbeeld alle functies om 1 bepaald soort objecten uit een database te halen of een form valideren. Op deze manier kan je components klein houden en kan je services hergebruiken.

Componenten gebruiken services, je kan een service injecteren in een component. Zo geef je deze component de mogelijkheid om deze service te gebruiken. Om een service klasse te definiëren maak je een klasse met de @Injectable decorator. Deze zorgt ervoor dat je de service als dependency in een component kan stoppen onder providers.

Angular gebruikt het principe genaamd Dependency Injection. Dit wordt doorheen het hele Angular framework gebruikt om in dit geval services aan components te geven. De injector zorgt hiervoor. Deze moet niet aangemaakt worden, Angular maakt deze aan. Als een component een service nodig heeft gaat de injector kijken of er al een instantie is van deze service. Enkel als deze nog niet aanwezig is zal een nieuwe instantie aangemaakt worden.

Rendering en Updaten van de view

Nu alle basisbegrippen van dit framework uitgelegd zijn kunnen we het hebben over het renderen van pagina's en/of componenten. Dit is een belangrijk onderdeel om de theoretische snelheid te kunnen begrijpen van een framework. Verder in deze proef zal hetzelfde gedaan worden voor elk ander framework.

Op het eerste zicht lijkt het proces zeer simpel. Als een data binding in Angular verandert van waarde dan zal de view hernieuw gerenderd worden. Achter dit simpele principe zit echter een zeer ingewikkeld systeem. Om dit te begrijpen zal ik het eerst hebben over de interne representatie van een applicatie in Angular.

Voor elke component die gebruikt wordt zal een factory method gemaakt worden. Daarna zal Angular de components maken aan de hand van deze factory. Deze factory wordt gebruikt om de view definition op te stellen. De view definition zal hierna gebruikt worden om de component view te maken. Angular representeert de pagina als een boom structuur van views.

De component factory zal een referentie teruggeven naar een viewDef functie. Deze functie maakt de view definition aan. De view definition ontvangt view definition nodes als parameters en deze stellen de structuur van de HTML voor maar kunnen ook Angular details inhouden. De twee belangrijkste nodes die wij gaan bespreken zijn element definition nodes en text definition nodes.

Element definition Een element definition is een node dat Angular genereerd voor elk HTML element en voor componenten. Zo'n element node kan andere element nodes en/of tekst nodes als children hebben. De node heeft een bepaalde paramter genaamd bindings. Dit is de enige waarin wij geïnteresseerd zijn voor de render.

Text definition De text definition node wordt gebruikt door Angular om een text node te maken. Dit is een zeer simpele definitie die beschrijft hoe de tekst eruit zal zien en wordt weergegeven als een array. Deze array zal hierna dan gebruikt worden om de bindings te genereren.

Update renderer De update renderer is een functie dat de factory retourneerd. Deze functie neemt twee parameters de prodCheckAndUpdate functie en de view. De eerste parameter staat voor check en de tweede parameter staat voor de component view met de nodes. De updateRenderer functie wordt opgeroepen als angular veranderingen gaat detecteren bij een component. De parameters zullen worden doorgegeven door het mechanisme dat veranderingen detecteerd.

De taak van de updateRenderer is om de prodCheckAndUpdate functie op te roepen voor elke node en veranderingen te zoeken in de nodes.

De DOM updaten Nu we alle definities kennen die we nodig hebben om te verstaan hoe Angular componenten genereerd kunnen we zien hoe een DOM update gedaan word.

Hierboven is uitgelegd hoe de updateRenderer de functie prodCheckAndUpdate als parameter heeft. Deze functie zal uitgevoerd worden en hieruit zullen meerdere functies vloeien zoals checkAndUpdateElementInline voor element nodes en checkAndUpdateTextInline voor text nodes.

De checkAndUpdateElement functie zal checken of de properties van de node aangepast zijn.

De checkAndUpdateText functie zal checken of de waarden van de tekst aangepast zijn ten opzichte van de vorige check. De vorige waarde zal opgeslagen worden in de oldValues property van de text node.

Indien er veranderingen gebeurd zijn bij deze functies zal Angular de gepaste renderer gebruiken om de DOM te updaten. We zien ook dat elke component voor zichzelf updaten verantwoordelijk is.

Zones Nu we weten hoe componenten geupdate en rerendered worden is er nog één vraag die beantwoord moet worden. Wie zegt nu tegen Angular wanneer er checks gedaan moeten worden en wanneer we deze moeten uitvoeren?

Deze functionaliteit is in Angular geïmplementeerd door middel van zones. Een zone is een object dat een methode run bevat. Met deze run methode kunnen we functies uitvoeren. De functies worden nog steeds uitgevoerd zoals het hoort en hebben hun normaal gedrag. De functionaliteit dat een zone toevoegt zijn bepaalde hooks. Standaard zijn deze hooks onZoneCreated, beforeTask, afterTask en onError. Wat een zone nu zo speciaal maakt zijn precies deze hooks. De volgende functies worden aanzien als een task door een zone: setInterval, alert, prompt, requestAnimationFrame, addEventListener en removeEventListener. Al deze tasks kunnen onderschept worden door de hooks. Angular gaat dus gewaarschuwd worden door zijn zones telkens er een bepaald gedrag uitgevoerd word. Hierdoor zal de view hernieuw gerenderd kunnen worden waardoor het gevolg van dit gedrag zichtbaar wordt.

2.5.2 Vue

Laatste versie: v2.5.16

Vue is een framework dat geïnspireerd is op het MVVM patroon. Een Vue project bestaat over één root Vue instantie. Hierna verdeeld in een boom van herbruikbare components. Alle informatie over de basisprincipes in Vue komt uit de officiële Vue documentatie ("Vue docs", 2018).

Component

In Vue is een component conceptueel hetzelfde als in Angular. Dit concept zullen we zien bij elke framework en is ook de grootste gelijkenis tussen alle frameworks. Vue beschrijft zelf zijn components als een abstractie dat ons de mogelijkheid geeft om grootschalige applicaties te bouwen. Deze kunnen dan bestaan uit kleine zelf onderhouden en meestal herbruikbare components. De meeste interfaces kunnen geabstraheerd worden in een boom van components.

Een component in Vue is in principe een Vue instantie met vooraf gedefinieerde opties. Een component wordt met behulp van het volgende stuk code gemaakt.

```
Vue.component('component-naam', {
Template: 'Dit is een basis component'
})
```

Deze component kunnen we nu gaan gebruiken in een andere component zijn template. Dit doen we door de component gewoon in de HTML te stoppen. Dit kunnen we vergelijken met de HTML template uit Angular.

```
<div>
     <component-naam />
</div>
```

Net zoals bij angular kunnen we met de component template gaan data binden. In vue kunnen we dit met de volgende syntax.

```
 {{ variable }}
```

Alles binnen deze haakjes zal als een string worden geïnterpreteerd. Er is maar 1 expressie toegestaan binnen de haakjes.

Data

Als er een Vue instantie aangemaakt wordt dan kan je hierin een data object stoppen. Vue zal dit data object blijven bekijken. Als er iets aanpast in dit data object dan zullen de views of components 'reageren' en zullen de waarden vernieuwd worden met de nieuwe waarden.

Indien de objecten die je toevoegt aan dit data object niet gedeclareerd zijn vanaf het begin dan zal Vue hier niet op reageren. Je moet alle data een initiële waarde geven.

Objecten kunnen ook niet bekeken of gevolgd worden door Vue als je ze vastzet. Dit kan met de methode 'Object.freeze()'. Vue zal het nu niet merken als je dit object aanpast.

Lifecycle Hooks

Net zoals we gezien hebben in Angular heeft Vue ook Lifecycle methoden. Een paar voorbeelden zijn created, updated en destroyed. Deze kunnen gebruikt worden om data klaar te zetten.

In de Vue documentatie staat er een waarschuwing. Als men gebruik maakt van deze methoden let je best op met de scope van je functies. Indien je lambda functies gebruikt zal de scope wijzen naar de ouder context in plaats van de vue instantie.

Rendering en Updaten van de view

Net zoals bij Angular zullen we na deze basisbegrippen uitgelegd te hebben het hebben over het renderen en updaten van de view. Vue gebruikt hiervoor het concept van een Virtual DOM. De Virtual DOM als begrip en idee werd eerst geïntroduceerd door React. Hierna zijn vele andere frameworks dit concept ook gaan gebruiken waaronder ook Vue.

De Virtual DOM is simpelweg een JavaScript object dat de DOM voorsteld. Het is net zoals de gewone DOM een boomstructuur die alle elementen beschrijft. Je applicatie zal de Virtual DOM updaten en nooit directe manipulaties doen op de DOM.

Zoals geweten is manipulaties doen op de DOM een dure bewerking. De echte DOM wordt meteen gerenderd in de browser als je hem update. Met behulp van een Virtual DOM kunnen we meerdere bewerkingen op de dom bijhouden en nadien tegelijk uitvoeren op de echte DOM. Het tweede voordeel dat zo'n Virtual DOM biedt is dat je kan kiezen welk deel opnieuw gerenderd moet worden. Stel dat je pagina 10 elementen telt maar er wordt er maar één aangepast. Hiervoor heeft de Virtual DOM een functie die kan vinden welk element er is aangepast en deze enkel gaan aanpassen in de DOM.

Vue zal bij het builden van de applicatie je templates omzetten naar een Virtual DOM. De values van data bindings zullen in de Virtual DOM de waarde krijgen die ze op dat moment hebben. Het voordeel om de templates om te zetten bij build time is dat er performance kan gespaard worden door dit niet in de runtime te doen.

Het proces Nu we in grote lijnen weten hoe Vue zijn componenten zal renderen kunnen we het hebben over het proces. In dit deel zullen we het beknopt hebben over hoe Vue dit proces uitvoert.

Het eerste wat hiervoor besproken zal worden is de defineProperty functie deze functie zal opgeroepen worden telkens je het Data object van een component aanpast. De defineProperty functie zorgt ervoor dat elk data object een getter en setter krijgt.

Als we zo'n set function oproepen en het Data object dus gaan updaten zal Vue de Watcher gaan aanspreken. Dit zijn objecten binnen de Vue Virtual DOM. Een Watcher zal aangemaakt worden voor elke component als de applicatie geïnitializeerdt word. De taak van deze watcher zal zijn om de Virtual DOM en de DOM te updaten. Maar zal dit niet

meteen doen.

Het moment dat de Watcher aangesproken word zal hij zichzelf toevoegen aan een wachtlijst. Hierdoor wordt vermeden dat de Watcher meerdere maal uitgevoerd zal worden. De Watcher wordt namelijk elke keer er een setter aangeroepen word uitgevoerd. Als een Data object nu 10 variabelen heeft zal deze 10 keer aangeroepen worden vlak na elkaar. Nadat de Watcher in de wachtlijst komt zal de wachtlijst opgeruimd worden en gesorteerd worden. Het opruimen gebeurt door dubbele Watchers samen te voegen.

De laatste stap van dit proces is de nextTick API. Deze Vue functie zal alle Watchers uitvoeren en doorspoelen in de wachtlijst. Eenmaal alle Watchers uitgevoerd en doorgespoeld zijn zal de DOM geupdate worden. Na al deze stappen zal de DOM geupdate worden in de Watcher zijn run functie. De run functie kan ook handmatig aangeroepen worden om een force rerender aan te roepen. De Watchers die elk verantwoordelijk zijn voor hun eigen component zullen hier dus elk hun eigen component gaan updaten in de Virtual DOM en de DOM.

In het volgende en laatste hoofdstuk zullen we bespreken hoe het laatste framework React het re-renderen en updaten van de view afhandelt.

2.5.3 React

Laatste versie: v16.3.2

Volgens React is het een declaratieve, effectieve en flexibele JavaScript library om interfaces te bouwen. Het is inderdaad een library, maar de mogelijkheden die React biedt leiden tot veel discussie of het nu een library of een framework is. In dit onderzoek werd React ook gekozen omdat het samen met de 2 andere frameworks bij de 3 populairste methodes hoort voor web development. De reden dat tot deze discussie leidt is omdat react enkel de view is. React bestaat uit een virtuele DOM die gebruikt wordt voor het efficiënt re-renderen van de DOM. Hiernaast zijn er ook components die een eigen state hebben. Alle informatie over de basisprincipes in React komt uit de officiële React documentatie ("React docs", 2018).

Component

In React is het mogelijk op een component op verschillende manieren te declareren. De belangrijkste manier is de React.Component klasse. In dit geval is de component een klasse die React.Component zal overerven.

```
class Component extends React.Component {
  constructor(props) {
    super(props);
    this.state = {}
```

```
}
render() {
   return (Dit is een component.);
}
```

Een component als deze heeft minstens één methode namelijk 'render()'. Deze methode geeft een descriptie van wat je wilt renderen. Dit noemen we een React element. Een React element is een uitleg van wat je wil weergeven op het scherm. De syntax van de 'render()' methode lijkt enorm op HTML maar is eigenlijk een syntax genaamd JSX. React zorgt ervoor dat de component correct kan weergegeven worden in de browser wanneer er data aangepast wordt.

De tweede methode om componenten te maken noemen we functional components. Deze syntax is korter wat wilt zeggen ook eenvoudiger. In plaats van een klasse te declareren die 'React.Component' extend kunnen we ook een functie schrijven die teruggeeft wat we willen renderen.

```
function FunctionalComponent(props) {
  return (
  Dit is een functionele component.
);
}
```

Nu de twee methoden uitgelegd zijn om een component aan te maken wordt er meer uitleg gegeven over wat een component inhoud. Elke component heeft een 'props' parameter. Via de props kan data doorgegeven worden aan child components. Props worden doorgegeven in de JSX syntax in de render.

Elke react component heeft ook een state. Als de state van een component aanpast zal React de components proberen re-renderen. React zal dit enkel en alleen doen indien dit nodig is voor de gebruiker.

Rendering en Updaten van de view

In dit onderdeel zal ik voor React uitleggen hoe het renderen en updaten van een view in zijn werk gaat. Net zoals bij Vue zal React werken met een Virtual DOM. React is namelijk het eerste framework dat met deze render oplossing is gekomen. Zij hebben dit concept ook verder uitgewerkt.

Als in react de state aagepast word dan zal een component gemarkeerd worden als 'dirty'. Alle DOM event listeners zijn in React omhult in hun eigen event listeners. Hierdoor wordt door elke muisklik of ander event een naamloze functie van React opgeroepen worden. Als een component zijn state aangepast wordt dan zal die gemarkeerd worden als 'dirty'.

Nu is de component gemarkeerd als dirty. Ten eerste zullen we de component updaten als batch update. Dit betekend dat als de state meerdere keren vlak na elkaar aangepast word React maar 1 keer zal rerenderen. Hierna zal er nogmaals gekeken worden of de state aangepast is of er een forceUpdate aangeroepen werd.

Hierna zullen we de hele lifecycle doorlopen van de React component. In dit onderdeel gaan we dieper ingaan op één bepaalde lifecycle methode namelijk render. React zal nu de Virtual DOM aanpassen. Het concept van een Virtual dom werd reeds uitgelegd bij Vue.

Het moment waarop de Virtual DOM heropgebouwd word zal React kijken of het vorige en volgende element van hetzelfde type en sleutel zijn. Indien dit niet het geval is zal het dit overeenstemmen. Hierna zal de DOM geupdate worden met de components die in de Virtual DOM aangepast zijn in één keer.

2.5.4 Data binding

Elk framework gebruikt het concept data bindings. Er bestaan 2 types data binding. One-way data binding en two-way data binding.

Traditionele server-side web applicaties maken gebruik van one-way data binding. Hier word een template en data modellen samengevoegd en verzonden naar de gebruiker zijn browser. Alle aanpassingen die gemaakt worden moeten dus via de server gebeuren en er zal een nieuwe view verstuurd moeten worden naar de browser.

De meest gebruikte methode van data binding in JavaScript Frameworks is two-way data binding. De view is hierbij een directe projectie van het model. Dit betekend dat alle aanpassingen door de gebruiker meteen aangepast worden in het model en omgekeerd worden ook alle aanpassingen in het model meteen zichtbaar in de view.

2.5.5 Application state

De state van een applicatie is de plek waar data vandaan komt. Om een web applicatie interactiever te maken zijn er meer states nodig. Bij server side rendering of one-way data binding is het moeilijker om kleine aanpassingen te maken. Dit is bij web applicaties die

gebouwd zijn met JavaScript frameworks makkelijker te implementeren. Hierdoor hebben zo'n web applicaties meestal een complexere state. De state van een applicatie kan op verschillende manieren aangepast worden:

- I/O in forms, fields kunnen gevalideerd worden.
- Interactie met knoppen kan een nieuwe pagina tonen.
- Data van de API kan aankomen.

2.5.6 Vergelijking criteria

Theoretische vergelijking

In dit onderdeel zullen we alle criteria bespreken die we kunnen afleiden uit het literatuur onderzoek en de bronnen. Eerst worden alle criteria opgesomd.

Populariteit Een populair framework gebruiken is voordelig in vele aspecten. Het is ook zeer belangrijk voor de stabiliteit van het framework. Een developer vind veel informatie op StackOverflow en andere fora. Hier worden problemen besproken en opgelost door mede-developers. Een grote developer gebruikers aantal kan ervoor zorgen dat bugs sneller gerapporteerd worden. Daarnaast zullen deze bugs ook sneller kunnen opgelost worden. Naast deze voordelen zorgt de grote populariteit er ook voor dat er veel libraries gemaakt en ondersteund worden voor dit framework.

- Wat zijn de resultaten op Google Trends van deze drie frameworks? Google Trends geeft een goede indicatie over hoe populair een framework is en hoe veel developers ernaar zoeken. Het geeft ook een indicatie naar hoe de populariteit stijgt of daalt.
- Wat zijn de resultaten op StackOverflow Trends van deze drie frameworks? Stack-Overflow Trends geeft een goede indicatie over hoeveel informatie je kan vinden over deze frameworks. Een probleem oplossen is altijd apart maar sommige gelijkaardige problemen kunnen al opgelost zijn op StackOverflow. Hierdoor kan tijd bespaard worden.
- Hoeveel GitHub watchers telt het framework? Hoe meer mensen het project volgen op github hoe meer development versies getest kunnen worden. Hierdoor kunnen features sneller gepubliceerd worden.

Security Tegenwoordig slaat bijna elke site gevoelige of persoonlijke info op in een database die verbonden staat met het internet. Door de groei van het web word dit als maar meer en meer data. De veiligheid van deze data is zeer belangrijk. Een security breach kan mogelijk de informatie lekken van vele gebruikers en het vertrouwen kan hierdoor verloren worden. Hiervoor gaan we een paar criteria opnemen in deze proef.

• Voorkomt het framework Cross Site Request Forgery? Cross site request forgery is een veiligheidsprobleem waarbij de gebruiker gedwongen wordt om acties uit te voeren die hij niet wil. Deze aanval gaat niet om data diefstal. Het is een aanval

waarbij de aanvaller de state van de applicatie manipuleert.

 Voorkomt het framework Cross Site Scripting? Cross site scripting zijn een soort van injectie waardoor kwaadaardige scripts geïnjecteerd worden in vertrouwbare websites. De gebruiker's browser heeft geen manier om te valideren of de scripts te vertrouwen zijn.

Bruikbaarheid De bruikbaarheid en developer vriendelijkheid van een framework zijn belangrijk. Door bepaalde repetitieve code te genereren kan er veel tijd bespaard worden. Sommige talen zoals TypeScript zorgen er voor dat er minder fouten op typering kunnen gemaakt worden. Deze factoren kunnen de bruikbaarheid van het framework verbeteren.

- Bestaat er een tool om code te genereren? In plaats van herhaalbare code te blijven schrijven bespaard code generatie veel tijd voor een developer.
- Welke JavaScript taal ondersteund het framework? Er zijn meerdere versies en soorten van JavaScript gebaseerde talen.

Stabiliteit Er is geen enkele methode die ons toestaat om de stabiliteit van een framework te meten. We kunnen dit proberen achterhalen door te kijken hoe wijd gebruikt het framework is.

 Wordt het framework gebruikt door een grote organisatie? Als een groot bedrijf dit framework gebruikt kan het een indicatie zijn naar hoe stabiel het framework is. Dit is ook een indicatie naar hoe dit bedrijf staat ten opzichte van deze technologie in de toekomst.

Compatibiliteit JavaScript wordt uitgevoerd in de browser en het is belangrijk dat het framework ondersteund word door zo veel mogelijk browsers. Mobiele apparaten zijn ook een belangrijk onderdeel, een groot deel van de gebruikers gebruikt zijn mobiel toestel om te surfen op het internet.

- Welke versies van JavaScript is de framework voor gebouwd? Op dit moment is ECMAScript 6 de nieuwste versie van JavaScript. Deze is echter nog niet in alle browsers compleet beschikbaar. Alle ECMAScript 6 functionaliteit moet dus gecompileerd worden naar ECMAScript 5.
- Ondersteunt het framework mobiele apparaten? Tegenwoordig bestaat het grootste deel van de internet gebruikers uit mobiele apparaten. Het is dus belangrijk om deze te ondersteunen.

Modulair Het doel van modulair zijn is om structuur te geven aan de developer. Een voorbeeld van modulair zijn is het gebruik van componenten. Een component is namelijk een geïsoleerde eenheid die vervangen kan worden. Het maakt het makkelijker om de gehele applicatie te onderhouden.

- Heeft de framework een specifiek ontwerp patroon waardoor het development van verschillende lagen of componenten makkelijker word? Zoals hierboven vermeld is het belangrijk om structuur en vervangbaarheid te hebben in een project.
- Ondersteund het framework een component gebaseerde methodologie? Werken met componenten is cruciaal geworden in het hedendaagse web development. Componenten kunnen makkelijk vervangen of verplaatst worden zonder de gehele applicatie te beïnvloeden.

Testing Het is belangrijk dat de frameworks getest kunnen worden. Veel development teams gebruikten een test-driven development methode. Dit zorgt ervoor dat aanpassingen de applicatie niet stuk maken en dat nieuwe functionaliteit getest kan worden voor release. Testen zijn belangrijk omdat software bugs zeer duur of zelfs gevaarlijk kunnen zijn voor de gebruiker.

- Ondersteund het framework unit tests? Unit tests zorgen ervoor dat de functionaliteit van bepaalde modules correct werkt.
- Ondersteund het framework integratie tests? Integratie tests zorgen ervoor dat de gehele applicatie getest kan worden.

Praktische vergelijking

In dit onderdeel zullen alle metrieken besproken worden die getest worden in deze proef. Er worden twee soorten metrieken besproken. De eerste soort zullen meten op software complexiteit en de tweede soort op performance.

Lines of code Lines of code is de eerste metriek die we zullen gaan hanteren. Lines of code verwijst meestal naar de lijnen code die niet in commentaar staan of lege lijnen zijn. Toen men in assembly languages code schreef was deze metriek zeer duidelijk. Het aantal lijnen code kwam overeen met het aantal lijnen instructies. Tegenwoordig is dit al heel wat veranderd. Lines of code is complexer geworden door de manier waarop programmeertalen en programma's gestructureerd zijn. Nu zijn er twee methodieken om lines of code te tellen. De eerste is physical lines of code (SLOC) dit zijn alle lijnen code min de lege lijnen en lijnen commentaar. Hiernaast is er ook de logical lines of code (LLOC). Deze tweede methode telt het aantal uitvoerbare statements in de code.

Cyclomatic complexity Cyclomatic complexity meet het aantal lineair onafhankelijke paden door de broncode van een programma. Dit betekend het aantal unieke paden die doorheen de applicatie gaan. Deze index kan hoog zijn in zeer complexe applicaties en zou niet hoog mogen zijn in simpele applicaties. Hieruit kunnen we afleiden dat code geschreven met veel condities een hoge cyclomatic complexity zal hebben.

First meaningfull paint First meaningfull paint is de tijd waarop de applicatie initieel laad en is cruciaal bij de gebruiker. De eerste momenten waarop een webstie laad geven de gebruiker een gevoel hoe performant de website is. Hoe kleiner deze initiële tijd is hoe beter.

Tarief Het tarief is het aantal werk dat een framework kan doen binnen een bepaalde tijdspanne is een belangrijke factor bij performance. Dit is ook cruciaal voor de gebruiker. Het tarief zullen we meten aan de hand van meerdere tests. Elke test zal een verschillende hoeveelheid werk hebben. We gaan testen hoe lang het duurt voor een framework om een variabel aantal entiteiten te veranderen.

Grootte De grootte van de applicatie is te zien in de Chrome netwerk tab. Hoe kleiner deze file hoe minder de gebruiker zal moeten downloaden. Dit zorgt ook voor een sneller en performanter gevoel. Deze pijler hangt af van te grootte van het framework en extra afhankelijkheden die we toevoegen in het project. Om dit zo eerlijk mogelijk te laten verlopen zal in elk project zo min mogelijk afhankelijkheden toegevoegd worden. Zo kan elk framework zo correct mogelijk vergeleken worden.

3. Methodologie

Etiam pede massa, dapibus vitae, rhoncus in, placerat posuere, odio. Vestibulum luctus commodo lacus. Morbi lacus dui, tempor sed, euismod eget, condimentum at, tortor. Phasellus aliquet odio ac lacus tempor faucibus. Praesent sed sem. Praesent iaculis. Cras rhoncus tellus sed justo ullamcorper sagittis. Donec quis orci. Sed ut tortor quis tellus euismod tincidunt. Suspendisse congue nisl eu elit. Aliquam tortor diam, tempus id, tristique eget, sodales vel, nulla. Praesent tellus mi, condimentum sed, viverra at, consectetuer quis, lectus. In auctor vehicula orci. Sed pede sapien, euismod in, suscipit in, pharetra placerat, metus. Vivamus commodo dui non odio. Donec et felis.

Etiam suscipit aliquam arcu. Aliquam sit amet est ac purus bibendum congue. Sed in eros. Morbi non orci. Pellentesque mattis lacinia elit. Fusce molestie velit in ligula. Nullam et orci vitae nibh vulputate auctor. Aliquam eget purus. Nulla auctor wisi sed ipsum. Morbi porttitor tellus ac enim. Fusce ornare. Proin ipsum enim, tincidunt in, ornare venenatis, molestie a, augue. Donec vel pede in lacus sagittis porta. Sed hendrerit ipsum quis nisl. Suspendisse quis massa ac nibh pretium cursus. Sed sodales. Nam eu neque quis pede dignissim ornare. Maecenas eu purus ac urna tincidunt congue.

Donec et nisl id sapien blandit mattis. Aenean dictum odio sit amet risus. Morbi purus. Nulla a est sit amet purus venenatis iaculis. Vivamus viverra purus vel magna. Donec in justo sed odio malesuada dapibus. Nunc ultrices aliquam nunc. Vivamus facilisis pellentesque velit. Nulla nunc velit, vulputate dapibus, vulputate id, mattis ac, justo. Nam mattis elit dapibus purus. Quisque enim risus, congue non, elementum ut, mattis quis, sem. Quisque elit.

Maecenas non massa. Vestibulum pharetra nulla at lorem. Duis quis quam id lacus dapibus interdum. Nulla lorem. Donec ut ante quis dolor bibendum condimentum. Etiam egestas

tortor vitae lacus. Praesent cursus. Mauris bibendum pede at elit. Morbi et felis a lectus interdum facilisis. Sed suscipit gravida turpis. Nulla at lectus. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Praesent nonummy luctus nibh. Proin turpis nunc, congue eu, egestas ut, fringilla at, tellus. In hac habitasse platea dictumst.

Vivamus eu tellus sed tellus consequat suscipit. Nam orci orci, malesuada id, gravida nec, ultricies vitae, erat. Donec risus turpis, luctus sit amet, interdum quis, porta sed, ipsum. Suspendisse condimentum, tortor at egestas posuere, neque metus tempor orci, et tincidunt urna nunc a purus. Sed facilisis blandit tellus. Nunc risus sem, suscipit nec, eleifend quis, cursus quis, libero. Curabitur et dolor. Sed vitae sem. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Maecenas ante. Duis ullamcorper enim. Donec tristique enim eu leo. Nullam molestie elit eu dolor. Nullam bibendum, turpis vitae tristique gravida, quam sapien tempor lectus, quis pretium tellus purus ac quam. Nulla facilisi.

4. Onderzoek

- 4.1 Theoretisch onderzoek
- 4.2 Praktisch onderzoek

5. Conclusie

Curabitur nunc magna, posuere eget, venenatis eu, vehicula ac, velit. Aenean ornare, massa a accumsan pulvinar, quam lorem laoreet purus, eu sodales magna risus molestie lorem. Nunc erat velit, hendrerit quis, malesuada ut, aliquam vitae, wisi. Sed posuere. Suspendisse ipsum arcu, scelerisque nec, aliquam eu, molestie tincidunt, justo. Phasellus iaculis. Sed posuere lorem non ipsum. Pellentesque dapibus. Suspendisse quam libero, laoreet a, tincidunt eget, consequat at, est. Nullam ut lectus non enim consequat facilisis. Mauris leo. Quisque pede ligula, auctor vel, pellentesque vel, posuere id, turpis. Cras ipsum sem, cursus et, facilisis ut, tempus euismod, quam. Suspendisse tristique dolor eu orci. Mauris mattis. Aenean semper. Vivamus tortor magna, facilisis id, varius mattis, hendrerit in, justo. Integer purus.

Vivamus adipiscing. Curabitur imperdiet tempus turpis. Vivamus sapien dolor, congue venenatis, euismod eget, porta rhoncus, magna. Proin condimentum pretium enim. Fusce fringilla, libero et venenatis facilisis, eros enim cursus arcu, vitae facilisis odio augue vitae orci. Aliquam varius nibh ut odio. Sed condimentum condimentum nunc. Pellentesque eget massa. Pellentesque quis mauris. Donec ut ligula ac pede pulvinar lobortis. Pellentesque euismod. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Praesent elit. Ut laoreet ornare est. Phasellus gravida vulputate nulla. Donec sit amet arcu ut sem tempor malesuada. Praesent hendrerit augue in urna. Proin enim ante, ornare vel, consequat ut, blandit in, justo. Donec felis elit, dignissim sed, sagittis ut, ullamcorper a, nulla. Aenean pharetra vulputate odio.

Quisque enim. Proin velit neque, tristique eu, eleifend eget, vestibulum nec, lacus. Vivamus odio. Duis odio urna, vehicula in, elementum aliquam, aliquet laoreet, tellus. Sed velit. Sed vel mi ac elit aliquet interdum. Etiam sapien neque, convallis et, aliquet vel, auctor non, arcu. Aliquam suscipit aliquam lectus. Proin tincidunt magna sed wisi. Integer blandit

lacus ut lorem. Sed luctus justo sed enim.

Morbi malesuada hendrerit dui. Nunc mauris leo, dapibus sit amet, vestibulum et, commodo id, est. Pellentesque purus. Pellentesque tristique, nunc ac pulvinar adipiscing, justo eros consequat lectus, sit amet posuere lectus neque vel augue. Cras consectetuer libero ac eros. Ut eget massa. Fusce sit amet enim eleifend sem dictum auctor. In eget risus luctus wisi convallis pulvinar. Vivamus sapien risus, tempor in, viverra in, aliquet pellentesque, eros. Aliquam euismod libero a sem.

Nunc velit augue, scelerisque dignissim, lobortis et, aliquam in, risus. In eu eros. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Curabitur vulputate elit viverra augue. Mauris fringilla, tortor sit amet malesuada mollis, sapien mi dapibus odio, ac imperdiet ligula enim eget nisl. Quisque vitae pede a pede aliquet suscipit. Phasellus tellus pede, viverra vestibulum, gravida id, laoreet in, justo. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Integer commodo luctus lectus. Mauris justo. Duis varius eros. Sed quam. Cras lacus eros, rutrum eget, varius quis, convallis iaculis, velit. Mauris imperdiet, metus at tristique venenatis, purus neque pellentesque mauris, a ultrices elit lacus nec tortor. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Praesent malesuada. Nam lacus lectus, auctor sit amet, malesuada vel, elementum eget, metus. Duis neque pede, facilisis eget, egestas elementum, nonummy id, neque.

A. Onderzoeksvoorstel

Het onderwerp van deze bachelorproef is gebaseerd op een onderzoeksvoorstel dat vooraf werd beoordeeld door de promotor. Dat voorstel is opgenomen in deze bijlage.

A.1 Introductie

Er zijn reeds vele JavaScript frameworks in omloop. Als je aan een project begint weet je soms niet goed welke de beste keuze is en neem je waarschijnlijk het framework waar je het meest mee vertrouwt bent. Ik vroeg mij af, zou het niet efficiënter zijn om het meteen het meest geschikte framework te kiezen? Natuurlijk is het efficiënter om met iets te werken dat je kent. Maar als het een groot project is misschien niet.

Ik doe dit onderzoek omdat het vak webapps mij interesseert. Hierbij gebruiken we Angular 4. Ook heb ik al een kleine chat applicatie gemaakt als test voor mijn stageplaats gemaakt in react. Door deze twee gebeurtenissen is mijn interesse in web development gepiekt. Toen ik meer zoekwerk deed vond ik veel meer frameworks. Ik vroeg mij dus af welke beter is.

Met dit onderzoek wil ik een beter beeld vormen van 3 frameworks. Hiervoor ga ik mij baseren op de populariteit van JavaScript frameworks en heb besloten de 3 meest gebruikte te bestuderen. Het beste voor dit soort onderzoek is zo veel mogelijk verschillende frameworks, maar ik denk dat de tijd mij niet zal toestaan om meer dan 3 te bestuderen.

Bij dit onderzoek stel ik mij de volgende vragen:

- welk framework reageert het snelst?
- welk framework gebruikt het minste geheugen?
- waar implementeer je MVC het makkelijkst naar mijn gevoel?

A.2 State-of-the-art

A.2.1 Wat zijn JavaScript frameworks?

Een framework is een soort van skelet voor je project. Het heeft al een bepaalde lijst van functionaliteiten ter beschikking. Dankzij een framework zal een project opbouwen veel sneller verlopen.

Bij web development is er ook sprake van het multiplatformprobleem. JavaScript is zeer browseronafhankelijk maar het wordt veel gebruik tom de DOM te manipuleren. JavaScript frameworks lossen dit op door extra code voor verschillende browsers te genereren. Zo hoeft de ontwikkelaar zich hier geen zorgen meer over te maken. (Buckler, 2017)

A.2.2 Gelijkaardige onderzoeken

Er zijn zeker al gelijkaardige onderzoeken gedaan over dit onderwerp. Hetgeen me opviel is dat de meeste onderzoeen die al uitgevoerd zijn vooral over performantie van JavaScript frameworks gaan. Natuurlijk zal ik ook een deel van mijn tijd besteden aan performantie maar ik zou graag niet compleet in die richting gaan en ook een andere kijk op JavaScript frameworks hebben. Wat de moeilijkheidsgraad was om MVC te implementeren, hoe de leercurve was persoonlijk voor mij. Dit kan dan een beter beeld scheppen voor mensen die deze scriptie lezen.

Je mag gerust gebruik maken van subsecties in dit onderdeel.

A.3 Methodologie

In dit onderzoek zal ik starten met een uitgebreide literatuurstudie over JavaScript frameworks en over de gekozen frameworks. Daarna zal ik voor alle technologiën de performantie onderzoeken. Ten slotte zal ik voor elke framework één functioneel identieke MVC applicatie schrijven.

A.4 Verwachte resultaten

Ik verwacht dat de performantie van de frameworks niet ver van elkaar zal liggen. Computers zijn tegenwoordig zeer snel en er zullen dus maar kleine verschillen zijn.

A.5 Verwachte conclusies

Ik verwacht dat er wel een duidelijke conclusie zal zijn. Hiermee bedoel ik dat ik hoop op één framework waar de implementatie en/of leercurve veel makkeljiker of sneller zullen gaan dan bij de anderen. Aangezien ik al gewerkt heb met angular en met react zal ik hier mee rekening houden.

Bibliografie

- Angular docs. (2018). Verkregen van https://angular.io/docs
- Atwood, J. (2008, mei 5). Understanding the Model-View-Controller. Verkregen van https://blog.codinghorror.com/understanding-model-view-controller/
- Benchmark. (g.d.), In Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus. Verkregen van https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/benchmark
- Buckler, C. (2017). Top JavaScript frameworks, libraries and tools to use in 2017. https://www.sitepoint.com/to-javascript-frameworks-libraries-tools-use/.
- Clifton, M. (2003, november 3). What is a Framework [What is a Framework]. Verkregen van https://www.codeproject.com/Articles/5381/What-Is-A-Framework
- Eskelin, P. (2001, november 3). Software Framework [Software Framework]. Verkregen van http://wiki.c2.com/?SoftwareFramework
- GitHub. (g.d.). Front-end JavaScript frameworks [Front-end JavaScript frameworks]. Verkregen van https://github.com/collections/front-end-javascript-frameworks
- Model-View-Controller. (2014, maart 17). Verkregen van https://docs.microsoft.com/en-us/previous-versions/msp-n-p/ff649643(v=pandp.10)
- React docs. (2018). Verkregen van https://reactjs.org/docs/
- Vue docs. (2018). Verkregen van https://vuejs.org/v2/guide/